

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2025 - 2026/2027***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Inwentaryzacja i ochrona ptaków w obszarach Natura 2000
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (OiZZP)
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr Jerzy Michalczuk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Michalczuk

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne		Liczba pkt. ECTS
								Zaj. proj.	Zaj. ter.	
1	10							10	6	2

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

wykład: zaliczenie bez oceny

zajęcia projektowe: zaliczenie z oceną

zajęcia terenowe: zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student powinien znać podstawowe pojęcia z ekologii ogólnej i ochrony przyrody lub wiedzę z przedmiotów realizowanych na pierwszym stopniu studiów: wiedza o siedlisku, filozofia przyrody/etyka, flora Polski, fauna Polski, ochrona przyrody.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z najważniejszymi zagrożeniami awifauny w Europie i Polsce
C2	Zapoznanie studentów z podstawami prawnymi ochrony ptaków i ich siedlisk w Europie i Polsce
C3	Przekazanie wiedzy o metodach inwentaryzacji gatunków ptaków i siedlisk istotnych dla awifauny.
C4	Przekazanie wiedzy o sposobach ochrony siedlisk istotnych dla ptaków występujących w Europie.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student identyfikuje podstawowe zagrożenia dla ptaków występujących w Europie i Polsce.	K_Wo1 K_Wo3 K_Wo8
EK_02	Wskazuje podstawy prawne ochrony ptaków i ich siedlisk w UE i Polsce.	K_Wo1 K_Wo3 K_Wo8
EK_03	Charakteryzuje metody inwentaryzacji gatunków i sposoby ochrony siedlisk istotnych dla poszczególnych grup ekologicznych ptaków.	K_Wo1 K_Wo3 K_Wo8
EK_04	Identyfikuje podstawowe zagrożenia dla ptaków.	K_Uo3 K_Uo6
EK_05	Wybiera odpowiedni sposób ochrony ptaków w obszarach Natura 2000.	K_Uo3 K_Uo6
EK_06	Potrafi podejmować właściwe decyzje w zakresie ochrony ptaków i ich siedlisk w obszarach Natura 2000 podczas pracy w różnych zawodach powiązanych z ochroną przyrody.	K_Ko4

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Najważniejsze zagrożenia awifauny w Europie i Polsce.
Podstawy prawne ochrony ptaków i ich siedlisk w UE i Polsce.
Charakterystyka ptasich obszarów Natura 2000 w Polsce i woj. podkarpackim.
Sposoby zachowania siedlisk dla zagrożonych gatunków ptaków w Polsce.
Interwencje i programy ochrony ptasich ostoi.
Metody inwentaryzacji awifauny

B. Problematyka zajęć projektowych

Treści merytoryczne
Metody inwentaryzacji ptaków
Metody monitoringu stanu siedlisk istotnych dla zachowania populacji ptaków.

C. Problematyka zajęć terenowych

Treści merytoryczne
Identyfikacja i inwentaryzacja gatunków ptaków.
Rozpoznanie najważniejszych zagrożeń dla awifauny na badanym terenie.
Przykłady metod utrzymania siedlisk ptasich w odpowiednim stanie w różnych środowiskach Podkarpacia.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Zajęcia projektowe: praca indywidualna lub w grupach, dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.

Zajęcia terenowe: prace terenowe.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	projekt	w, z. projektowe
EK_02	projekt	w, z. projektowe
EK_03	projekt	w, z. projektowe, z. terenowe
EK_04	projekt	w, z. projektowe, z. terenowe

EK_o5	projekt	w, z. projektowe
EK_o6	projekt	w, z. projektowe

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zajęcia projektowe: zaliczenie z oceną - ocena za wykonanie projektu, uwzględniającego również treści z wykładów

Zajęcia terenowe: zaliczenie - sporządzenie karty inwentaryzacyjnej stanowisk gatunków chronionych

Wykład: zaliczenie bez oceny

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia. O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje zaliczenie poszczególnych projektów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	26
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	51
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.

Gromadzki R. 2004. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. Tom 7 i 8.

Walasz K., Tworek S., Wiele D. 2006. Ochrona ptaków i ich siedlisk. Wyd. IOP PAN, Kraków.

Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. Wyd. OTOP, Marki.

Literatura uzupełniająca:

- Krasoń K., Michalczuk J. 2018. Dzięcioły Picidae obszaru Natura 2000 „Las nad Braciejową” i boru koło Przecławia. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą* 74: 255-266.
- Michalczuk J., Michalczuk M., Cymbała R. 2011. Przydatność różnych metod do monitoringu liczebności dzięcioła białoszyjnego *Dendrocopos syriacus*. *Ornis Pol.* 52: 280-287.
- Michalczuk J., Michalczuk M. 2006. Przydatność metody kartograficznej z użyciem stymulacji głosowej do oceny liczebności dzięcioła białoszyjnego *Dendrocopos syriacus*. *Notatki Ornitologiczne*, 47: 175-184.
- Tryjanowski P., Kuźniak S., Kujawa K., Jerzak L. 2009. Ekologia ptaków krajobrazu rolniczego. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Rogała D., Marcela A. 2011. Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu. Wyd. RDOŚ Rzeszów.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej